

PÄLKÄNEEN KUNTA

RAKENNUSVALVONTATAKSA 1.3.2026

SISÄLLYS

1	YLEISTÄ	5
2	RAKENTAMISLUPA RAKL 42 §	7
2.1	RAKENTAMISLAIN 42 § 1. MOMENTIN 1–3 KOHDAN PERUSTEELLA RAKENTAMISLUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET	7
2.2	RAKENTAMISLAIN 42 § 1. MOMENTIN KOHTIEN 4–8 PERUSTEELLA RAKENTAMISLUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET	8
2.3	RAKENTAMISLAIN 42 § 3. MOMENTIN PERUSTEELLA RAKENTAMISLUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET; KORJAUS- JA MUUTOSTYÖT, KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS	10
2.4	RAKENTAMISLAIN 42 § 2. MOMENTIN PERUSTEELLA RAKENTAMISLUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET; RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUKAISET TOIMENPITEET	11
2.5	RAKENTAMISLAIN 42 § 3. MOMENTIN PERUSTEELLA RAKENTAMISLUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET; RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUKAISET KORJAUS- JA MUUTOSTYÖT	13
2.6	MUUT MAHDOLLISET LUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET (RAKL 42 §)	14
3	SIOJITAMISLUVAT	15
3.1	ERILLINEN PÄÄTÖS SIOJITAMISLUVASTA, RAKL 44–46 § SÄÄDETTYJEN EDELLYTYSTEN TÄYTTÄMISEN ARVIOIMISEKSI	15
3.2	PUHTAAN SIIRTÄMÄN SIOJITAMISLUPA (RAKL 43 A, 46 A §)	15
4	RAKENTAMISLUPA TOTEUTTAMISEN EDELLYTYSTEN ARVIOIMISEKSI	16
4.1	ERILLINEN RAKENTAMISLUPA TOTEUTTAMISEN EDELLYTYSTEN ARVIOIMISEKSI	16
4.2	PUHTAAN SIIRTÄMÄN RAKENTAMISLUPA	16
5	PURKAMISLUVAT RAKL 55–56 §	17
5.1	RAKENNUKSEN PURKAMINEN ERILLISESSÄ PURKAMISLUPAMENETTELYSSÄ (RAKL 55, 56 §)	17
5.2	KUNNAN OMISTAMAN SUOJELLUN RAKENNUKSEN PURKAMINEN ERILLISESSÄ PURKAMISLUPAMENETTELYSSÄ (RAKL 55, 56 §)	17
5.3	TUULIVOIMALAN PURKAMINEN (RAKL 55, 56 §)	17
5.4	RAKENNUSKOHTIEN PURKAMINEN RAKENTAMISLUVAN YHTEYDESSÄ (RAKL 55, 56 §)	17
5.5	PURKUILMOITUS (RAKL 55, 56 §)	18
6	MAISEMATYÖLUVAT RAKL 53–54 §	19
6.1	MAISEMAA MUUTTAVA MAANRAKENNUSTYÖ KUTEN MELUVALIT (RAKL 53, 54 §)	19
6.2	PUIDEN KAATAMINEN (RAKL 53, 54 §)	19
6.3	PUIDEN KAATAMINEN SUUNNITELMALLISTA METSÄNKÄSITTELYÄ VARTEN (RAKL 53, 54 §)	19
6.4	VAIKUTUSILTAAN VÄHÄISEN TOIMENPITEEN TOTEAMISEKSI PIDETTY KATSELMUS JA LUPA PUIDEN KAATAMISEKSI (1-5 PUUTA)	19
7	POIKKEAMINEN RAKL 55–56 §	20
7.1	POIKKEAMISLUPA (RAKL 57 §)	20
7.2	ALUEELLINEN POIKKEAMINEN (RAKL 58 §)	20
7.3	LUVANVARAISUUDESTA VAPAUTETUN RAKENTAMISKOHTIEN POIKKEAMISLUPA (RAKL 57 §)	20
7.4	VÄHÄINEN POIKKEAMINEN RAKENTAMISLUVAN YHTEYDESSÄ (RAKL 59 §)	20

7.5	VÄHÄINEN POIKKEAMINEN LOPPUKATSELMUKSEN YHTEYDESSÄ (RAKL 59 §)	21
8	NAAPUREIDEN KUULEMINEN JA TIEDOTTAMINEN RAKL 55–56 §	22
8.1	NAAPUREIDEN JA MUIDEN ASIANOSAISTEN KUULEMINEN RAKENTAMISLUPAHAKEMUKSESTA, SIOJTTAMIS-, PURKAMIS-, MAISEMATYÖ- JA POIKKEAMISLUVASTA (RAKL 63, 64, 65 §)	22
8.2	RAKENNUSPAIKALLA PIDETTÄVÄ KATSELMUS JA NAAPURIN KUULEMINEN LUVAN MYÖNTÄMISEDELITYSTEN ARVIOIMISEKSI (HALLINTOLAKI 38 §)	22
9	MUUT LUPAKÄSITTELYYN JA RAKENNUSTYÖHÖN LIITTYVÄT MAKSUT	23
9.1	ALOITTAMISOIKEUS (RAKL 78 §)	23
9.2	PYYNNÖSTÄ TEHTY PÄÄTÖS SUUNNITTELIJASTA TAI TYÖNJOHTAJASTA	23
9.3	KIELTEINEN PÄÄTÖS SUUNNITTELIJASTA TAI TYÖNJOHTAJASTA	23
9.4	VASTUUHENKILÖN VAIHTAMINEN, KUN LUPAPÄÄTÖS ON TEHTY	23
9.5	KOKOONTUMISTILAN ENIMMÄISHENKILÖMÄÄRÄN VAHVISTAMINEN (RAKL 41.2 §)	23
9.6	KOKOONTUMISTILAN ENIMMÄISHENKILÖMÄÄRÄN VAHVISTAMINEN ERILLISENÄ PÄÄTÖKSENÄ (RAKL 41.2 §)	24
9.7	LUPA NAAPURIN ALUEEN KÄYTTÄMISEEN (RAKL 106 §)	24
9.8	ASIAANTUNTIJATARKASTUS (RAKL 114 §)	24
9.9	ULKOPUOLINEN TARKASTUS (RAKL 115 §)	24
9.10	RAKENNUTTAJAVALVONTA (RAKL 119 §)	24
9.11	VIRANOMAISEN SUORITTAMA, MUU KUIN LUPAPÄÄTÖKSESSÄ MÄÄRÄTTY KATSELMUS, TARKASTUS, VIRANOMAISEN MYÖNTÄMÄ TODISTUS TAI LAUSUNTO	24
9.12	RAKENNUSTUOTTEEN ERILLISHYVÄKSYNTÄPÄÄTÖS HYVÄKSYNTÄÄ KOHTI VIRANOMAISEN TYÖMÄÄRÄN PERUSTEELLA	25
9.13	VIRANHALTIJAN SUOSTUMUS SUUNNITELMASTA POIKKEAMISEEN RAKENNUSTYÖN AIKANA (RAKL 117 § 1. MOM.)	25
9.14	RAKENTAMISLUPA SUUNNITELMASTA POIKKEAMISEEN RAKENNUSTYÖN AIKANA (RAKL 117 § 2. MOM.)	25
9.15	LUVAN VOIMASSAOLON PÄÄTTYTYÄ PIDETTÄVÄ KATSELMUS TAI MUU VIRANOMAISTOIMENPIDE	25
9.16	PAPERISENA TOIMITETUN HAKEMUKSEN MUUTTAMINEN DIGITAALISEEN MUOTOON.	25
9.17	SATTUMANVARAISILLA TARKASTUKSELLA HAVAITTUIJEN PUUTTEIDEN KORJAAMISESTA ANNETTU KIRJALLINEN KEHOTUS/KORJAUSMÄÄRÄYS	25
10	VOIMASSA OLEVIIN LUPAIIN LIITTYVÄT PÄÄTÖKSET	26
10.1	MYÖNNETYN LUVAN VOIMASSAOLON PIDENTÄMINEN TÖIDEN ALOITTAMISEKSI JA LOPPUUN SAATTAMISEKSI (RAKL 77 §)	26
10.2	LUVAN VOIMASSAOLON PIDENTÄMINEN TÖIDEN LOPPUUN SAATTAMISEKSI (RAKL 77 §),	26
11	PAIKAN JA KORKEUSASEMAN MERKITSEMINEN SEKÄ SIAINTIKATSELMUS	27
11.1	ENINTÄÄN KAKSIASUNTOISET ASUINRAKENNUKSET JA MUUT VASTAAVAT RAKENNUSKOhteet	27
11.2	RIVI- JA KERROSTALOT, TEOLLISUUS- JA LIIKERAKENNUKSET JA MUUT VASTAAVAT RAKENNUSKOhteet	28
11.3	RAKENNUSKOhteEN LAAJENTAMINEN	28
11.4	MUUT RAKENNUSKOhteET, ESIM. ENINTÄÄN 50 M ² :N KOKOINEN KATOS, VARASTO, TALOUS-, AUTOTALLIRAKENNUS TAI RAKENNELMA	28
11.5	MATKAVIESTINTUKIASEMAN JA MASTON SIAINTIMERKINTÄ	28
11.6	ENERGIAKAIVON SIAINTIKATSELMUS	28
11.7	MUUT MAASTOMITTAUKSET, ESIM. RAJANNÄYTTÖ, KORKONÄYTTÖ	28

12	RAKENTAMISEEN LIITTYVÄT JÄRJESTELYT	29
12.1	RAKENNUSRASITTEEN PERUSTAMINEN, MUUTTAMINEN TAI POISTAMINEN (RAKL 128–130 §)	29
12.2	YHDYSKUNTAA TAI KIINTEISTÖÄ PALVELEVAN JOHDON, VÄHÄISEN LAITTEEN, RAKENNELMAN, LAITOKSEN, VESIJOHDON, OJAN, SUOJAPENKEREEN TAI PUMPPUASEMAN SIOITTAMISPÄÄTÖS, MUUTTAMINEN TAI POISTAMINEN (RAKL 131 § JA 133 §)	29
12.3	PÄÄTÖS KIINTEISTÖJEN YHTEISJÄRJESTELYSTÄ, PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN JA POISTAMINEN (RAKL 135–137 §)	29
12.4	LUONNOLLISEN VEDENJUOKSUN MUUTTAMINEN KIINTEISTÖLLÄ, (RAKL 138 §)	29
13	RAKENNUSTEN KUNNOSSAPITO, LUVATON JA LUVANVASTAINEN RAKENTAMINEN	31
13.1	VELVOITEPÄÄTÖS RAKENNUKSEN KUNNOSSAPIDOSTA, YMPÄRISTÖNHOIDOSTA, ULKOVARASTOINNISTA JNE. (RAKL 141–143 §, AKL 103 K § 1 MOM)	31
13.2	KESKENERÄISEN TAI HYLÄTYN RAKENNUKSEN VELVOITEPÄÄTÖS (RAKL 144–145 §)	31
13.3	RAKENNUSTYÖN KESKEYTTÄMINEN JA RAKENNUSVALVONTAVIRANOMAISEN POISTAMIS- JA PYSYTTÄMISPÄÄTÖS (RAKL 146 §)	31
13.4	PÄÄTÖS UHKASAKON ASETTAMISESTA TAI TEETTÄMISUHKKA (RAKL 147 §, UHKASAKKOLAKI 10 § JA 15 §)	31
13.5	PÄÄTÖS UHKASAKON TUOMITSEMISESTA TAI TEETTÄMISUHAN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA (RAKL 147 §, UHKASAKKOLAKI 10 § JA 15 §)	32
14	MUUT MAKSUPERUSTEET JA -EHDOT	33
14.1	HAKEMUKSEN PERUUTTAMINEN (RAKL 79 §)	33
14.2	HAKEMUKSEN HYLKÄÄMINEN	33
14.3	HAKEMUKSEN TUTKIMATTA JÄTTÄMINEN (ESIM. PUUTTEELLINEN HAKEMUS)	33
14.4	MAKSUN ALENTAMINEN TYÖMÄÄRÄN PERUSTEELLA	33
14.5	MAKSUN ALENTAMINEN LAJUUDEN PERUSTEELLA	33
14.6	MAKSUN ALENTAMINEN, KUN HAETAAN UUSI KORVAAVA RAKENTAMISLUPA	34
14.7	MAKSUN KOROTTAMINEN	34
14.8	RAKENNUSKOHTAINEN PERUSMAKSU	34
14.9	KOKONAISALAN LASKENTA MAKSUA MÄÄRÄTTÄESSÄ	34
14.10	MAKSUN TARKISTAMINEN	34
14.11	LUVASTA LUOPUMINEN (RAKL 79 §)	35
14.12	KOROTETTU MAKSU LUVATTOMASTA TAI LUVANVASTAISESTA RAKENTAMISESTA	35
14.13	MAKSUN ALENTAMINEN RAKENTAMISLUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELYN VIIVÄSTYMISEN JOHDOSTA	35
14.14	MAKSUN ALENTAMINEN PUHTAAN SIIRTYMÄN SIOITTAMISLUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELYN VIIVÄSTYMISEN JOHDOSTA	36
15	MUIDEN LAKIEN MUKAISISTA SUORITTEISTA PERITTÄVÄT MAKSUT	37
15.1	TELEKAPELIN, TUKIASEMAN JA RADIOMASTON SIOITTAMISPÄÄTÖS	37
15.2	PÄÄTÖS KIINTEÄN LUMIAIDAN PYSYTTÄMISESTÄ TIEALUEEN ULKOPUOLELLE ASUTULLA ALUEELLA ILMAN KIINTEISTÖN OMISTAJAN TAI HALTIJAN SUOSTUMUSTA	37
15.3	LUPA RAKENNUKSEN, RAKENNELMAN TAI KASVILLISUUDEN POISTAMISESTA	38
16	MAKSUJEN HYVÄKSYMINEN JA VOIMAANTULO	39

1 YLEISTÄ

RakL 79 § Lupa- ja valvontamaksu

Luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun. Jos toimenpide jää kokonaan tai osittain suorittamatta, maksu on hakemuksesta perusteettomilta osin palautettava. Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvan vastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, voidaan periä suoritetuista toimista kunnalle aiheutuneet kulut.

Erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään. Edellä 1 momentin nojalla määrätty luvan tarkastus- ja valvontamaksut ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007)

Rakentamislain 79 §:n mukaan luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa. Määrättyyn maksuun sisältyy lupakäsittely, joka sisältää rakennushanketietojen käsittelyn, suunnittelijoiden ja työnjohtajien hyväksymisen tehtävään sekä lupapäätöksessä edellytettyjen suunnitelmien ja selvitysten käsittelyn. Lisäksi lupakäsittelyn maksun yhteydessä ennalta peritään lupapäätöksessä edellytettyjen katselmusten, tarkastusten ja paikan merkitsemisen suorittaminen luvan voimassa ollessa.

Jos ennakoon laskutettu viranomaissuorite jää kokonaan tai osittain suorittamatta, maksu palautetaan hakemuksesta perusteettomilta osilta. Jos viranomaissuorite jää pitämättä asiakkaasta johtuvista syistä, maksua ei palauteta.

Lasku lähetetään lupapäätöksen jälkeen. Maksu peritään rakennustyön aikaisen valvonnan osalta ennalta niiltä osin kuin hankkeeseen liittyvät rakennustyön aikaiset viranomaistehtävät ovat maksua määrättäessä tiedossa lupapäätöksen mukaisena.

Katselmuksen uusimisesta sekä aloituskokouksessa mahdollisesti määräytyistä lisäkatselmuksista peritään tämän taksan maksuperusteiden mukaan.

Ylimääräisistä ja muista valvontatehtävistä sekä muista viranomaissuoritteista määrätään maksu erikseen. Näiden osalta maksut peritään tarkoituksenmukaisena ajankohtana.

Taksan perusteella määrätyt maksut eivät ole arvonlisäverollisia.

Jos tarkastus- ja valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon suoritetuista toimista kunnalle aiheutuneet kulut.

Maksu tulee suorittaa laskussa määrätyssä ajassa, vaikka päätökseen olisi haettu muutosta. Ellei tämän taksan mukaisia maksuja makseta määräajassa, maksut ovat rakentamislain 79.2 §:n mukaisesti suoraan ulosottokelpoisia.

Erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa säädetään. Maksut voidaan periä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

2 RAKENTAMISLUPA RAKL 42 §

2.1 RAKENTAMISLAIN 42 § 1. MOMENTIN 1–3 KOHDAN PERUSTEELLA RAKENTAMISLUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET

Taksan kohdissa 2.1.1–2.1.7 maksu sisältää maksun rakennustyön aikaisista kat-selmuksista niiltä osin kuin ne on lupapäätöksessä edellytetty. Jos rakennustyön aikaisen valvonnan osuus poikkeaa tavanomaisesta, voidaan maksua alentaa tai korottaa tämän taksan maksuperusteiden mukaisesti.

2.1.1 RAKENNUKSEN RAKENTAMINEN JA LAAJENTAMINEN ASEMAKAAVA-ALUEELLA TAI MUUALLA KUIN ASEMAKAAVA-ALUEELLA (RAKL 42.1, 44 JA 45 §)

- rakentamislupamaksu kultakin rakennukselta on **550 €**
- lisäksi rakennuksen / laajennuksen kokonaisalan (ja rakennukseen liittyvien vähäistä suurempien katosten alan) mukaan **5,5 €/m²**.

2.1.2 RAKENNUKSEN RAKENTAMINEN JA LAAJENTAMINEN SUUNNITTELUTARVEALUEELLA / SUUNNITTELUTARVEHARKINTAA EDELLYTTÄVÄ HANKE (RAKL 42.1, 46 §)

- Rakentamislupamaksu kultakin rakennukselta on **715 €**
- lisäksi rakennuksen/laajennuksen kokonaisalan (ja rakennukseen liittyvien vähäistä suurempien katosten alan) mukaan **5,5 €/m²**.

2.1.3 KATOKSEN (50 M² TAI SUUREMPI) RAKENTAMINEN JA LAAJENTAMINEN ASEMAKAAVA-ALUEILLA TAI MUUALLA KUIN ASEMAKAAVA-ALUEELLA (RAKL 42.1, 44 JA 45 §)

- rakentamislupamaksu kultakin rakennelmalta on **300 €**
- lisäksi rakennelman / laajennuksen kokonaisalan mukaan **2,5 €/m²**.

2.1.4 KATOKSEN (50 M² TAI SUUREMPI) RAKENTAMINEN JA LAAJENTAMINEN SUUNNITTELUTARVEALUEELLA / SUUNNITTELUTARVEHARKINTAA EDELLYTTÄVÄ HANKE (RAKL 42.1, 46 §)

- rakentamislupamaksu kultakin rakennelmalta on **390 €**

- lisäksi rakennelman / laajennuksen kokonaisalan alan mukaan **2,5 €/m²**.

2.1.5 VARUSTEILTAAN YKSINKERTAISEN JA VAIKUTUKSELTAAN VÄHÄISEN RAKENNUSKOHTTEEN (EI EDELLYTÄ SUUNNITTELUTARVEHARKINTAA) RAKENTAMINEN JA LAAJENTAMINEN KAIKILLA RAKENNUSPAIKOILLA (RAKL 42.1, 44, 45 JA 46 §)

Esim. talousrakennukset, varastot.

- rakentamislupamaksu kultakin rakennuskohteelta on **350 €**
- lisäksi rakennuskohteen / laajennuksen kokonaisalan (ja rakennukseen liittyvien vähäistä suurempien katosten alan) mukaan **3,5 €/m²**.

2.1.6 MAANALAINEN RAKENNUSHANKE (RAKL 42 §)

- rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **350 €**
- lisäksi pinta-alan mukaan **4,0 €/m²**.

2.1.7 VÄLIAIKAINEN RAKENNUS (RAKL 10 §)

Esim. ylipainehalli, väistötila, kaavan vastainen rakentamishanke.

Väliaikaisen rakennuksen rakentamislupamaksu on **70 %** kohdan 2.1.1–2.1.6 § määrästä.

2.2 RAKENTAMISLAIN 42 § 1. MOMENTIN KOHTIEN 4–8 PERUSTEELLA RAKENTAMISLUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET

Taksan kohdissa 2.2.1–2.2.11 maksu sisältää maksun katselmuksista niiltä osin kuin ne on lupapäätöksessä edellytetty. Jos rakennustyön aikaisen valvonnan osuus poikkeaa tavanomaisesta, voidaan maksua alentaa tai korottaa tämän taksan maksuperusteiden mukaisesti.

2.2.1 YLEISÖRAKENNELMA (RAKL 42.1 § 4 KOHTA)

- rakentamislupamaksu on **300 €** rakennelmaa kohden
- lisäksi rakennelman pinta-alan mukaan **2,0 €/m²**.

Kun rakentamislupa käsittää suunnittelutarveharkintaa, lupamaksua korotetaan 30 %.

2.2.2 MASTOT JA MATKAVIESTINTÄTUKIASEMAT (RAKL 42.1 § 5 KOHTA)

Rakentamislupamaksu on mastoa ja matkaviestintätukiasemaa kohden **1 600 €**.

Kun rakentamislupa käsittää suunnittelutarveharkintaa, lupamaksua korotetaan 30 %

2.2.3 TUULIVOIMALA (RAKL 42.1 § 5 KOHTA)

Rakentamislupamaksu on hanketta kohden **2 500 €** ja lisäksi tuulivoimalayksikköä kohden

- tehon ollessa alle 3 MW maksu **1 500 €**
- tehon ollessa alle 6 MW maksu **3 000 €**
- tehon ollessa yli 6 MW maksu **4 500 €**

Kun rakentamislupa käsittää suunnittelutarveharkintaa, lupamaksua korotetaan 30 %.

2.2.4 MAINOSPYLONIT (RAKL 42.1 § 5 KOHTA)

Rakentamislupamaksu on mainospylonia kohden **1 200 €**.

2.2.5 PIIPPU (RAKL 42.1 § 5 KOHTA)

Rakentamislupamaksu on piippua kohden **1 200 €**.

2.2.6 VALAISTU MAINOSLAITE (RAKL 42.1 § 6 KOHTA)

Rakentamislupamaksu on yli 2 m² valaistua mainostaulua kohden **350 €**.

2.2.7 ENERGIKAIVO (RAKL 42.1 § 7 KOHTA)

- Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **200 €**
- lisäksi jokaista energiakaivoa kohden **100 €**, kuitenkin enintään **600 €**.

2.2.8 AURINKOPANEELIKENTTÄ (RAKL 42.1 § 8 KOHTA)

Rakentamislupamaksu on hanketta kohden **1 500 €** ja lisäksi tehon mukaan

- tehon ollessa alle 1 MW maksu **1 000 €**
- tehon ollessa 1–10 MW maksu **4 500 €**
- tehon ollessa 10–50 MW maksu **11 500 €**
- tehon ollessa yli 50 MW maksu **22 500 €**

Kun rakentamislupa käsittää suunnittelutarveharkintaa lupamaksua korotetaan 30 %.

2.2.9 URHEILUALUE, KUTEN GOLFKENTTÄ (RAKL 42.1 § 8 KOHTA)

- rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **400 €**
- lisäksi pinta-alan mukaan **200 €/ha**.

Kun rakentamislupa käsittää suunnittelutarveharkintaa lupamaksua korotetaan 30 %.

2.2.10 SUUREHKO VARASTO- JA PYSÄKÖINTIALUE TAI MUU ERILLISTÄ TOIMENPIDETTÄ VARTEN RAKENNETTAVA ALUE (RAKL 42.1 § 8 KOHTA)

- rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **400 €**
- lisäksi pinta-alan mukaan **0,25 €/m²**.

Kun rakentamislupa käsittää suunnittelutarveharkintaa lupamaksua korotetaan 30 %.

2.2.11 SÄHKÖAUTON LATAUSASEMA JA KYLMÄASEMA (RAKL 42.1 § 8 KOHTA)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **400 €**.

2.3 RAKENTAMISLAIN 42 § 3. MOMENTIN PERUSTEELLA RAKENTAMISLUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET; KORJAUS- JA MUUTOSTYÖT, KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS

Taksan kohdissa 2.3.1.–2.3.6 maksu sisältää maksun katselmuksista niiltä osin kuin ne on lupapäätöksessä edellytetty. Jos rakennustyön aikaisen valvonnan osuus poikkeaa tavanomaisesta, voidaan maksua alentaa tai korottaa tämän taksan maksuperusteiden mukaisesti.

2.3.1 RAKENNUSKOHTEN RAKENTAMISEEN VERRATTAVA JA KERROSALAA LISÄÄVÄ KORJAUS - JA MUUTOSTYÖ (RAKL 42.3, 44, 45, 46 §)

- rakentamislupamaksu kultakin rakennuskohteelta on **400 €**
- lisäksi rakennuksen/laajennuksen kokonaisalan (ja rakennukseen liittyvien vähäistä suurempien katosten alan) mukaan **5,0 €/m²**.

Kun rakentamislupa käsittää suunnittelutarveharkintaa, lupamaksua korotetaan 30 %.

2.3.2 RAKENNUSKOHTEN KORJAUSRAKENTAMINEN KAIKILLA RAKENNUSPAIKOILLA (EI SISÄLLÄ SUUNNITTELUTARVEHARKINTAA) (RAKL 42.3 §)

Esim. energiatehokkuuden parantaminen, lämmitysjärjestelmän muutos, linjasaaneeraus

Rakentamislupamaksu on **350 €** rakennuskohteelta ja lisäksi rakennuskohteen tai sen osan muutettavan kokonaisalan mukaan **3,5 €/m²**.

2.3.3 TERVEYSHAITAN POISTAMINEN (RAKL 42.3 §)

Rakentamislupamaksu **250 €** on ja lisäksi työmäärän mukaan **150–350 €**, lähtökohtaisesti 150 €.

2.3.4 KORJAAMISTA EDELLYTTÄVÄ RAKENNUKSEN KÄYTTÖTARKOITUKSEN OLENNAINEN MUUTTAMINEN (RAKL 42.4 § 3. KOHTA, 44, 45 JA 46 §)

- rakentamislupamaksu on rakennukselta **400 €**
- lisäksi rakennuksen tai sen muutettavan osan mukaan **4,5 €/m²**.

Kun rakentamislupa käsittää suunnittelutarveharkintaa, lupamaksua korotetaan 30 %.

2.3.5 RAKENNUKSEN KÄYTTÖTARKOITUKSEN OLENNAINEN MUUTTAMINEN, JOHON EI SISÄLLY KORJAAMISTA (RAKL 42.4 § 3. KOHTA, 44, 45 JA 46 §)

Esim. loma-asunnon käyttötarkoituksen muutos pysyvään asumiseen.

- rakentamislupamaksu on rakennukselta **400 €**
- lisäksi rakennuksen tai sen muutettavan osan mukaan **3,5 €/m²**.

Kun rakentamislupa käsittää suunnittelutarveharkintaa, lupamaksua korotetaan 30 %.

2.3.6 VÄLIAIKAINEN KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS (RAKL 10 §)

Rakentamislupamaksu on 60 % kohdan 2.3.4–2.3.5 § määrästä.

2.4 RAKENTAMISLAIN 42 § 2. MOMENTIN PERUSTEELLA RAKENTAMISLUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET; RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUKAISET TOIMENPITEET

Taksan kohdissa 2.4.1.–2.4.11 maksu sisältää maksun katselmuksista niiltä osin kuin ne on lupapäätöksessä edellytetty. Jos rakennustyön aikaisen valvonnan osuus poikkeaa tavanomaisesta, voidaan maksua alentaa tai korottaa tämän taksan maksuperusteiden mukaisesti.

2.4.1 PUISTOMUUNTAMOT (RAKL 42.2 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **350 €**.

Arvokkaan kulttuuriympäristön alueella lupamaksua korotetaan työmäärän mukaan enintään 50 %.

2.4.2 AIDAT JA TUKIMUURIT (RAKL 42.2 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **350 €**.

2.4.3 AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄT (RAKL 42.2 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **350 €** ja lisäksi pinta-alan mukaan **2 €/m²**.

Kun rakennus on asemakaavalla suojeltu, lupamaksua korotetaan työmäärän mukaan enintään 50 %.

2.4.4 KIINTEISTÖKOHTAISET JÄTEVESIJÄRJESTELMÄT (RAKL 42.2 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **400 €**.

2.4.5 JULKISIVUUN KIINNITETTÄVÄT LAITTEET KUTEN ANTENNI, KILPI, MARKIISI (RAKL 42.2 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **200 €**.

2.4.6 LAITURIT JA AALLONMURTAJAT (RAKL 42.2 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **400 €**.

2.4.7 KASVIHUONEET JA KASVUTUNNELIT (RAKL 42.2 §)

- rakentamislupamaksu on **400 €** rakennelmaa kohden
- lisäksi rakennelman pinta-alan mukaan **0,35 €/m²**.

2.4.8 LANTALAT, LIETESÄILIÖT JA LAAKASIILOT (RAKL 42.2 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **400 €**.

2.4.9 SIILOT JA VARASTOINTISÄILIÖT (RAKL 42.2 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **400 €**.

2.4.10 LIIKUTELTAVAT LAITTEET KUTEN SAUNALAUTAT JA ASUNTOVAUNUT (RAKL 42.2 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **550 €**.

2.4.11 HIIHTOHISSIT (RAKL 42.2 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **400 €**.

2.5 RAKENTAMISLAIN 42 § 3. MOMENTIN PERUSTEELLA RAKENTAMISLUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET; RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUKAISET KORJAUS- JA MUUTOSTYÖT

Taksan kohdissa 2.5.1.–2.5.5 maksu sisältää maksun katselmuksista, niiltä osin kuin ne on lupapäätöksessä edellytetty. Jos rakennustyön aikaisen valvonnan osuus poikkeaa tavanomaisesta, voidaan maksua alentaa tai korottaa tämän taksan maksuperusteiden mukaisesti.

2.5.1 ASUINHUONEISTON YHDISTÄMINEN TAI JAKAMINEN (HUONEISTOJÄRJESTELY) (RAKL 42.3 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **400 €**.

2.5.2 KATTOMUODON MUUTOS (RAKL 42.3 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **400 €**.

Kun rakennus on asemakaavassa suojeltu, lupamaksua korotetaan työmäärän mukaan enintään 50 %.

2.5.3 JULKISIVUN MATERIAALIN JA VÄRIN MUUTTAMINEN (RAKL 42.3 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **300 €**.

Kun rakennus on asemakaavassa suojeltu, lupamaksua korotetaan työmäärän mukaan enintään 50 %.

2.5.4 ASUINRAKENNUSTEN TERASSIEN JA PARVEKKEIDEN LASITTAMINEN (RAKL 42.3 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **300 €**.

2.5.5 SAVUPIIPUT JA TULISIJAT (RAKL 42.3 §)

Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden **400 €**.

2.6 MUUT MAHDOLLISET LUPAA EDELLYTTÄVÄT TOIMENPITEET (RAKL 42 §)

Taksan maksu sisältää lupapäätöksen mukaiset katselmukset.

- rakentamislupamaksu on rakennushanketta kohden **300 €**
- lisäksi työmäärän mukaan **200–650 €**, lähtökohtaisesti **200 €**.

3 SJOITTAMISLUVAT

3.1 ERILLINEN PÄÄTÖS SJOITTAMISLUVASTA, RAKL 44–46 § SÄÄDETTYJEN EDELLYTysten TÄYTTYMISEN ARVIOIMISEKSI

Sijoittamislupamaksu on 40 % rakentamisluvan 2 §:n määrästä ja lisäksi mahdolliset naapurin kuulemisen kustannukset, lehtikuulutukset ja muut mahdolliset kustannukset tämän taksan mukaisesti.

Mikäli erillisen sijoittamisluvan kokonaisalan tai pinta-alan mukainen laajuus eroaa myöhemmästä rakentamisluvan toteuttamisen edellytysten mukaisesta kokonaisalasta tai pinta-alasta, huomioidaan muuttunut laajuus toteuttamisluvan laskutuksen yhteydessä takautuvasti myös myönnettyä sijoittamislupaa koskien.

3.2 PUHTAAN SIIRTYMÄN SJOITTAMISLUPA (RAKL 43 A, 46 A §)

Sijoittamislupamaksu on hanketta kohden **15 000 €** ja lisäksi mahdolliset naapurin kuulemisen kustannukset, lehtikuulutukset ja muut mahdolliset kustannukset tämän taksan mukaisesti.

4 RAKENTAMISLUPA TO- TEUTTAMISEN EDELLYTYS- TEN ARVIOIMISEKSI

Rakentamislupa toteuttamisen edellytysten arvioimiseksi, kun sijoittamisen edellytykset on arvioitu erillisellä sijoittamisluvalla. Toteuttamisluvan lupamaksut sisältävät katselmukset ja tarkastukset niiltä osin kuin ne on lupapäätöksessä edellytetty

4.1 Erillinen rakentamislupa toteuttamisen edellytysten arvioimiseksi

Rakentamislupamaksu toteuttamisen edellytysten arvioimiseksi on 80 % rakentamisluvan 2 §:n määrästä.

4.2 PUHTAAN SIIRTYMÄN RAKENTAMISLUPA

Rakentamislupamaksu toteuttamisen edellytysten arvioimiseksi on 80 % rakentamisluvan 2 §:n määrästä.

5 PURKAMISLUVAT RAKL 55-56 §

Taksan kohdissa 5.1–5.4 maksu sisältää maksun katselmuksista niiltä osin kuin ne on lupapäätöksessä edellytetty. Jos purkutyön aikaisen valvonnan osuus poikkeaa tavanomaisesta, voidaan maksua alentaa tai korottaa tämän taksan maksuperusteiden mukaisesti.

5.1 Rakennuksen purkaminen erillisessä purkamislupamenettelyssä (RAKL 55, 56 §)

- purkamismaksu on rakennusta kohden **350 €**
- lisäksi rakennuskohteen kokonaisalan mukaan **1,0 €/m²**.

Suojelun rakennuksen purkulupamaksua korotetaan työmäärän mukaan enintään 50 %.

5.2 Kunnan omistaman suojellun rakennuksen purkaminen erillisessä purkamislupamenettelyssä (RAKL 55, 56 §)

- purkamismaksu on rakennusta kohden **500 €**
- lisäksi rakennuskohteen kokonaisalan mukaan **2,0 €/m²**.

5.3 Tuulivoimalan purkaminen (RAKL 55, 56 §)

Purkamismaksu on tuulivoimarakennusta kohden **1 000 €**.

5.4 RAKENNUSKOHTEN PURKAMINEN RAKENTAMISLUVAN YHTEYDESSÄ (RAKL 55, 56 §)

- purkamislupamaksu rakentamisluvan yhteydessä on rakennusta kohden **175 €**

- lisäksi rakennuskohteen kokonaisalan mukaan **1,0 €/m²**.

Suojelun rakennuksen purkulupamaksua korotetaan työmäärän mukaan enintään 50 %.

5.5 PURKUILMOITUS (RAKL 55, 56 §)

Purkuilmoituksen käsittelymaksu on hanketta kohden **125 €**.

6 MAISEMATYÖLUVAT RAKL 53–54 §

6.1 MAISEMAA MUUTTAVA MAANRAKENNUSTYÖ KUTEN MELU- VALLIT (RAKL 53, 54 §)

- toteuttamislupamaksu on hanketta kohden **400 €**
- lisäksi työmäärän mukaan **150–300 €**, lähtökohtaisesti **150 €** sekä
- lisäksi mahdollinen maastokäynti lupa-asian valmistelussa **200 €/käynti**.

6.2 PUIDEN KAATAMINEN (RAKL 53, 54 §)

Maisematyölupamaksu puiden kaatamisesta tonteilla on **200 €**.

6.3 PUIDEN KAATAMINEN SUUNNITELMALLISTA METSÄNKÄSITTE- LYÄ VARTEN (RAKL 53, 54 §)

Toimenpidettä kohti **250 €**, lisäksi alueen pinta-alan mukaan **50 €/alkava ha**, ku-
tenkin yhteensä enintään **1000 €**.

6.4 VAIKUTUKSILTAAN VÄHÄISEN TOIMENPITEEN TOTEAMISEKSI PIDETTY KATSELMUS JA LUPA PUIDEN KAATAMISEKSI (1-5 PUUTA)

Toimenpidettä kohti **100 €**

7 POIKKEAMINEN RAKL 55–56 §

7.1 POIKKEAMISLUPA (RAKL 57 §)

- poikkeamispäätöksen maksu on **750 €**
- lisäksi mahdolliset naapurin kuulemisen kustannukset, lehtikuulutukset ja muut mahdolliset kustannukset tämän taksan mukaisesti.

7.2 ALUEELLINEN POIKKEAMINEN (RAKL 58 §)

- alueellisen poikkeamispäätöksen maksu **1 000 €**
- lisäksi mahdolliset naapurin kuulemisen kustannukset, lehtikuulutukset ja muut mahdolliset kustannukset tämän taksan mukaisesti.

7.3 LUVANVARAISUUDESTA VAPAUTETUN RAKENTAMISKOHTEN POIKKEAMISLUPA (RAKL 57 §)

Luvanvaraisuudesta vapautetun rakentamiskohteen poikkeamispäätöksen maksu on **600 €**.

Mahdollinen paikanpäälläkäynti poikkeamisen vähäisyyden ja poikkeamisen edellytysten arvioimiseksi **150 €/käynti**.

7.4 VÄHÄINEN POIKKEAMINEN RAKENTAMISLUVAN YHTEYDESSÄ (RAKL 59 §)

Vähäisen poikkeamisen maksu rakentamisluvan yhteydessä on **300 €** poikkeamaa kohden, samassa lupapäätöksessä seuraavat vähäiset poikkeamiset **125 €/kpl**.

Mahdollinen paikanpäälläkäynti poikkeamisen vähäisyyden ja poikkeamisen edellytysten arvioimiseksi **150 €/käynti**.

7.5 VÄHÄINEN POIKKEAMINEN LOPPUKATSELMUKSEN YHTEY- DESSÄ (RAKL 59 §)

Vähäisen poikkeamisen maksu rakennustyön aikana on **375 €**, samassa loppukatselmuksessa seuraavat poikkeamiset **125 €/kpl**.

8 NAAPUREIDEN KUULEMINEN JA TIEDOTTAMINEN RAKL 55–56 §

8.1 NAAPUREIDEN JA MUIDEN ASIANOSAISTEN KUULEMINEN RAKENTAMISLUPAHAKEMUKSESTA, SIIJOITTAMIS-, PURKAMIS-, MAISEMATYÖ- JA POIKKEAMISLUVASTA (RAKL 63, 64, 65 §)

Rakentamislupahakemuksen osalta maksu sisältää rakentamislupahakemuksesta vireille tulosta ilmoittamisen.

Kun kuuleminen suoritetaan kirjeitse, maksu on kuultavaa kohden **50 €**, kuitenkin enintään **400 euroa**.

Kun tiedoksianto toimitetaan kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaisella ilmoituksella, maksu on **100 €**. Mahdolliset kuulutuskustannukset peritään todellisten kustannusten mukaan.

8.2 RAKENNUSPAIKALLA PIDETTÄVÄ KATSELMUS JA NAAPURIN KUULEMINEN LUVAN MYÖNTÄMISEDELLYTYSTEN ARVIOIMISEKSI (HALLINTOLAKI 38 §)

Katselmus **250 €** ja lisäksi mahdolliset kuulutuskustannukset todellisten kustannusten mukaan.

9 MUUT LUPAKÄSITTELYYN JA RAKENNUSTYÖHÖN LIITTYVÄT MAKSUT

9.1 ALOITTAMISOIKEUS (RAKL 78 §)

Hakemuksesta annettu lupa rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen vakuutta vastaan osaksi tai kokonaan ennen kuin rakentamis- tai maisematyölupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman lupahakemuksen yhteydessä **300 €**.

Maksu on erillisenä päätöksenä **450 €**.

9.2 PYYNNÖSTÄ TEHTY PÄÄTÖS SUUNNITTELIJASTA TAI TYÖNJOHTAJASTA

Maksu on **100 €**.

9.3 KIELTEINEN PÄÄTÖS SUUNNITTELIJASTA TAI TYÖNJOHTAJASTA

Maksu on **80 €**.

9.4 VASTUUHENKILÖN VAIHTAMINEN, KUN LUPAPÄÄTÖS ON TEHTY

Maksu on **70 €**.

9.5 KOKOONTUMISTILAN ENIMMÄISHENKILÖMÄÄRÄN VAHVISTAMINEN (RAKL 41.2 §)

Maksu on kokoontumistilaa kohti **200 €** jos hyväksyntäpäätös tehdään luvan yhteydessä.

Viranomaisen suorittama ja asian ratkaisemiseksi tarpeellinen paikanpäälläkäynti katselmushinnaston mukaan.

9.6 KOKOONTUMISTILAN ENIMMÄISHENKILÖMÄÄRÄN VAHVISTAMINEN ERILLISENÄ PÄÄTÖKSENÄ (RAKL 41.2 §)

Maksu on kokoontumistilaa kohti **350 €**, jos hyväksyntäpäätös tehdään erillisenä päätöksenä.

Viranomaisen suorittama ja asian ratkaisemiseksi tarpeellinen paikanpäälläkäynti katselmushinnaston mukaan.

9.7 LUPA NAAPURIN ALUEEN KÄYTTÄMISEEN (RAKL 106 §)

Maksu on **350 €** päätös.

9.8 ASiantuntijatarkastus (RAKL 114 §)

Maksu asiantuntijatarkastuksen päätöksestä on **400 €**.

9.9 ULKOPUOLINEN TARKASTUS (RAKL 115 §)

Maksu ulkopuolisesta tarkastuksesta on erillisenä päätöksenä **400 €**.

9.10 RAKENNUTTAJAVALVONTA (RAKL 119 §)

Maksu valvontasuunnitelman hyväksymisestä on **400 €**.

Hyvitys rakentamislupamaksusta (2.1–2.2 §) harkitaan tapauskohtaisesti.

9.11 VIRANOMAISEN SUORITTAMA, MUU KUIN LUPAPÄÄTÖKSESSÄ MÄÄRÄTTY KATSELMUS, TARKASTUS, VIRANOMAISEN MYÖNTÄMÄ TODISTUS TAI LAUSUNTO

Tarkastus lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi. Maksu on toimenpidettä kohden **250 €**.

9.12 RAKENNUSTUOTTEEN ERILLISHYVÄKSYNTÄPÄÄTÖS HYVÄKSYNTÄÄ KOHTI VIRANOMAISEN TYÖMÄÄRÄN PERUSTEELLA

Rakennustuotteen erillishyväksyntäpäätös hyväksyntää kohti viranomaisen työ-
määrän mukaan **100–500 €**, lähtökohtaisesti **250 €**.

9.13 VIRANHALTIJAN SUOSTUMUS SUUNNITELMASTA POIKKEAMISEEN RAKENNUSTYÖN AIKANA (RAKL 117 § 1. MOM.)

Maksu on toimenpidettä kohden **200 €**.

9.14 RAKENTAMISLUPA SUUNNITELMASTA POIKKEAMISEEN RAKENNUSTYÖN AIKANA (RAKL 117 § 2. MOM.)

Rakentamislupamaksu kultakin rakennuskohteelta on **200 €** ja lisäksi muutettavan rakennuskohteen kokonaisalan mukaan **2 €/m²**.

9.15 LUVAN VOIMASSAOLON PÄÄTTYTTYÄ PIDETTÄVÄ KATSELMUS TAI MUU VIRANOMAISTOIMENPIDE

Eriyistapauksissa voidaan rakennusluvassa määrätty katselmus pitää luvan voimassaolon päättymisen jälkeen. Maksu on rakennushanketta kohden **500 €**.

9.16 PAPERISENA TOIMITETUN HAKEMUKSEN MUUTTAMINEN DIGITAALISEEN MUOTOON.

- maksu on rakennushanketta kohden **60 €**
- lisäksi suunnitelmaa kohden **15 €/suunnitelma**.

9.17 SATTUMANVARAISELLA TARKASTUKSELLA HAVAITTUIJEN PUUTTEIDEN KORJAAMISESTA ANNETTU KIRJALLINEN KEHOTUS/KORJAUSMÄÄRÄYS

Maksu on **250 €**.

10 VOIMASSA OLEVIIN LUPIIN LIITTYVÄT PÄÄTÖKSET

10.1 MYÖNNETYN LUVAN VOIMASSAOLON PIDENTÄMINEN TÖIDEN ALOITTAMISEKSI JA LOPPUUN SAATTAMISEKSI (RAKL 77 §)

Lupamaksu on **160 €/vuosi**.

10.2 LUVAN VOIMASSAOLON PIDENTÄMINEN TÖIDEN LOPPUUN SAATTAMISEKSI (RAKL 77 §),

Lupamaksu on ensimmäiset kaksi vuotta **160 €/vuosi**, jonka jälkeen
200 €/vuosi.

11 PAIKAN JA KORKEUSASE- MAN MERKITSEMINEN SEKÄ SIJAINTIKATSELMUS

RakL 107 § Rakennuksen paikan merkitseminen

Kunta voi määrätä rakentamisluvassa, että ennen rakentamisen aloittamista kunnan asianomaisen viranomaisen on huolehdittava rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä maastoon hyväksytyjen piirustusten mukaisesti.

RakL 112 § Viranomaiskatselmuks

Rakennusvalvontaviranomainen voi rakentamista koskevassa luvassa määrätä rakennustyön valvontaa varten pohjakatselmuksen, sijaintikatselmuksen, rakennekatselmuksen sekä lämpö-, vesi- ja ilmanvaihtolaitteiden katselmuksen toimittamisesta.

Luvan yhteydessä perittävä maksu sisältää paikan merkitsemisen sekä perustusten ja perusmuurin/sokkelin valmistuttua sijaintikatselmuksen. Paikan merkitsemisen ja sijaintikatselmuksen suorittaa rakennusvalvonta.

Mikäli paikan merkitsemistä tai sijaintikatselmusta ei määrätä, pelkän paikan merkitsemisen tai sijaintikatselmuksen maksuna peritään puolet (50 %) kohtien 11.1–11.5 mukaisesta maksusta.

Mikäli paikan merkitseminen tai sijaintikatselmuksen rakennuttajasta johtuvasta syystä joudutaan uusimaan, on lisämaksu toiselta ja jokaiselta seuraavalta kerralta puolet (50 %) kohtien 11.1–11.5 mukaisesta alkuperäisestä maksusta.

Jos samalla kertaa suoritetaan saman rakennusluvan perusteella rakennettavien useiden rakennusten merkintä, alennetaan maksua toisen ja useamman rakennuksen osalta 50 %. Alennus lasketaan edullisimpaan maksuun.

11.1 ENINTÄÄN KAKSIASUNTOISET ASUINRAKENNUKSET JA MUUT VASTAAVAT RAKENNUSKOhteet

Maksu on **350 €/rakennuskohde**.

11.2 RIVI- JA KERROSTALOT, TEOLLISUUS- JA LIIKERAKENNUKSET JA MUUT VASTAAVAT RAKENNUSKOHTEET

Maksu on **450 €/rakennuskohde**.

11.3 RAKENNUSKOHTEEN LAAJENTAMINEN

Maksu on **350 €/rakennuskohde**.

11.4 MUUT RAKENNUSKOHTEET, ESIM. ENINTÄÄN 50 M²:N KO- KONINEN KATOS, VARASTO, TALOUS-, AUTOTALLIRAKENNUS TAI RAKENNELMA

Maksu on **150 €/rakennuskohde**.

11.5 MATKAVIESTINTUKIASEMAN JA MASTON SIJAIN- TILIMERKINTÄ

Maksu on **250 €/rakennuskohde**.

11.6 ENERGIKAIVON SIJAIN- TIKATSELMUS

maksu **150 €/kaivo** ja samalla katselmuksella seuraavat kaivot **50 €/kaivo**.

Jos kaikkia kaivoja ei pystytä katselmoimaan samalla katselmuskäynnillä, laskutetaan erilliset sijaintikatseluskäynnit erikseen.

11.7 MUUT MAASTOMITTAUKSET, ESIM. RAJANNÄYTTÖ, KORKO- NÄYTTÖ

Maksu **100 €/h**.

12 RAKENTAMISEEN LIITTYVÄT JÄRJESTELYT

12.1 RAKENNUSRASITTEEN PERUSTAMINEN, MUUTTAMINEN TAI POISTAMINEN (RAKL 128–130 §)

Maksu on **350 €/päätös** ja **100 €** kultakin rasitteesta.

12.2 YHDYSKUNTA TAI KIINTEISTÖÄ PALVELEVAN JOHDON, VÄHÄISEN LAITTEEN, RAKENNELMAN, LAITOKSEN, VESIJOHDON, OJAN, SUOJAPENKEREEN TAI PUMPPUASEMAN SIOITAMISPÄÄTÖS, MUUTTAMINEN TAI POISTAMINEN (RAKL 131 § JA 133 §)

- maksu on **400 €/päätös/kiinteistö**, kuitenkin enintään **3 200 €**
- katselmus **300 €/katselmus** viranhaltijan suorittamana
- katselmus **450 €/katselmus** toimielimen suorittamana
- katselmusmaksut sisältävät 2 h työtä, ylittävältä osalta maksu **150 €/h**
- lisäksi mahdolliset kuulutuskustannukset todellisten kustannusten mukaan
- mikäli katselmuksen suorittaminen vaatii erityisjärjestelyjä, joista aiheutuu tavanomaista suuremmat kulut, peritään todellisia kuluja vastaava maksu

12.3 PÄÄTÖS KIINTEISTÖJEN YHTEISJÄRJESTELYSTÄ, PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN JA POISTAMINEN (RAKL 135–137 §)

Maksu on **500 €/päätös**.

12.4 LUONNOLLISEN VEDENJUOKSUN MUUTTAMINEN KIINTEISTÖLLÄ, (RAKL 138 §)

- maksu on **300 €/kiinteistö**
- katselmus **300 €/katselmus** viranhaltijan suorittamana
- katselmus **450 €/katselmus** toimielimen suorittamana
- katselmusmaksut sisältävät 2 h työtä, ylittävältä osalta maksu **150 €/h**
- lisäksi mahdolliset kuulutuskustannukset todellisten kustannusten mukaan
- mikäli katselmuksen suorittaminen vaatii erityisjärjestelyjä, joista aiheutuu tavanomaista suuremmat kulut, peritään todellisia kuluja vastaava maksu

Maksu peritään siltä, jonka todetaan laiminlyöneen huolehtimisvelvollisuutensa tai siltä, jonka hakemus ei johda määräyksen antamiseen. Erityisestä syystä viranomainen voi jakaa maksun puoliksi molempien osapuolten tai tarvittaessa useammankin osapuolen maksettavaksi.

Jos muutoksenhaun tuloksena viranhaltijan päätöstä muutetaan, muutetaan maksu vastaamaan päätöksen ratkaisua.

13 RAKENNUSTEN KUNNOS- SAPITO, LUVATON JA LU- VANVASTAINEN RAKENTA- MINEN

13.1 VELVOITEPÄÄTÖS RAKENNUKSEN KUNNOSSAPIDOSTA, YM- PÄRISTÖNHOIDOSTA, ULKOVARASTOINNISTA JNE. (RAKL 141–143 §, AKL 103 K § 1 MOM)

- Maksu **450 €/päätös** ja
- lisäksi 3 h tunnin työmäärän ylittävältä osalta **150 €/h**.

13.2 KESKENERÄISEN TAI HYLÄTYN RAKENNUKSEN VELVOITEPÄÄ- TÖS (RAKL 144–145 §)

- Maksu **450 €/päätös** ja
- lisäksi 3 h tunnin työmäärän ylittävältä osalta **150 €/h**.

13.3 RAKENNUSTYÖN KESKEYTTÄMINEN JA RAKENNUSVALVONTA- VIRANOMAISEN POISTAMIS- JA PYSYTTÄMISPÄÄTÖS (RAKL 146 §)

- maksu **300 €/päätös** viranhaltijan antamana
- maksu on **500 €/päätös** rakennusvalvontaviranomaisen (rakennus- ja ympäristöjaosto) antamana

13.4 PÄÄTÖS UHKASAKON ASETTAMISESTA TAI TEETTÄMISUHKA (RAKL 147 §, UHKASAKKOLAKI 10 § JA 15 §)

- maksu on **600 €/päätös** ja

- lisäksi 4 h tunnin työmäärän ylittävältä osalta **150 €/h**.

13.5 PÄÄTÖS UHKASAKON TUOMITSEMISESTA TAI TEETTÄMIS- UHAN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA (RAKL 147 §, UHKASAKKO- LAKI 10 § JA 15 §)

- maksu on **600 €/päätös**
- lisäksi 4 h tunnin työmäärän ylittävältä osalta **150 €/h**.

14 MUUT MAKSUPERUSTEET JA -EHDOT

14.1 HAKEMUKSEN PERUUTTAMINEN (RAKL 79 §)

Kun luvanhakija ilmoittaa ennen päätöksentekoa luopuvansa hakemuksesta, jonka käsittely on aloitettu, voidaan periä viranomaiselle käsittelystä aiheutuneet kustannukset.

Maksu on työmäärän mukaan **200–600 €**, lähtökohtaisesti **300 €**.

14.2 HAKEMUKSEN HYLKÄÄMINEN

Maksu on 50 % muutoin määräytyvästä maksusta. Maksussa ei huomioida sijainnin merkitsemistä ja tarkistamista koskevia maksuja.

14.3 HAKEMUKSEN TUTKIMATTA JÄTTÄMINEN (ESIM. PUUTTEELLINEN HAKEMUS)

Maksu on 50 % muutoin määräytyvästä maksusta. Maksussa ei huomioida sijainnin merkitsemistä ja tarkistamista koskevia maksuja.

14.4 MAKSUN ALENTAMINEN TYÖMÄÄRÄN PERUSTEELLA

Jos kunnan päättämien maksujen mukaan määräytyvä maksu on yksittäistapauksessa olennaisesti suurempi, kuin mitä ovat asian käsittelystä kunnalle aiheutuvat kulut, maksua voidaan alentaa ottaen huomioon asian käsittelyyn kulunut työaika, työmäärä ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Alennus voi olla enintään 25 %.

14.5 MAKSUN ALENTAMINEN LAAJUUDEN PERUSTEELLA

Jos rakennuksen tai sen osan kokonaisala ylittää 10 000 neliometriä, niin ylittävältä osalta rakennusluvan maksun suuruus on 75 %. Jos

kokonaisala ylittää 20 000 neliömetriä, niin ylittävältä osalta rakennusluvan maksun suuruus on 50 %.

14.6 MAKSUN ALENTAMINEN, KUN HAETAAN UUSI KORVAAVA RAKENTAMISLUPA

Jos luvan voimassa ollessa haetaan lupaa rakennustyön tai toimenpiteen suorittamiseen uusien suunnitelmien mukaisesti, muutoslupan lupamaksusta vähennetään hakemusta puolet alkuperäistä lupamaksua vastaava summa.

14.7 MAKSUN KOROTTAMINEN

Jos näiden maksujen mukaan määräytyvä maksu on yksittäistapauksessa olennaisesti suurempi, kuin mitä ovat asian käsittelystä kunnalle/kaupungille aiheutuvat kulut, maksua voidaan korottaa ottaen huomioon asian käsittelyyn kulunut työaika, työmäärä ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Korotus voi olla enintään 25 %.

14.8 RAKENNUSKOHTAINEN PERUSMAKSU

Jos rakennuskohteessa suoritetaan samanaikaisesti useita tämän taksan eri kohtien mukaisia toimenpiteitä, rakennuskohtainen perusmaksu veloitetaan vain kertaalleen.

14.9 KOKONAISALAN LASKENTA MAKSUA MÄÄRÄTTÄESSÄ

Maksua määrittäessä rakennuksen kokonaisalaan lasketaan kerrosten, kellareiden ja ullakon alat ulkoseinien ulkopinnan mukaan. Mukaan ei lasketa 160 cm matalampia tiloja, parvekkeita eikä vähäisiä sisäänkäyntikatoksia. Maksun perusteena käytetään pohjapinta-alaa, jos rakennuskohde tai sen osa ei muodosta kokonaisalaa. Katoksen, joka on avattavuudeltaan yli 30 %, kokonaisalaan lasketaan ajateltavissa olevien ulkoseinien rajaama kaikkien kerrostasojen pinta-ala.

Rakennuksen tai rakennuksen osan korjaus- ja muutosalueiden pinta-ala lasketaan soveltuvin osin kokonaisalan laskemista koskevien periaatteiden mukaan.

14.10 MAKSUN TARKISTAMINEN

Jos rakennusvalvonnan viranomaistoimielin oikaisunhaun takia muuttaa viranhalijan tekemää päätöstä, niin myös määrättyä maksua oikaistaan toimielimen tekemän päätöksen mukaiseksi.

14.11 LUVASTA LUOPUMINEN (RAKL 79 §)

Kun luvanhakija ilmoittaa luopuvansa voimassa olevasta luvasta, ennen kuin mihinkään luvan tarkoittamiin toimenpiteisiin on ryhdytty, luvanhaltijalle palautetaan hakemuksesta 50 % suoritetusta maksusta. Maksun palautusta on haettava kahden vuoden kuluessa ilmoituksesta luopua luvasta.

14.12 KOROTETTU MAKSU LUVATTOMASTA TAI LUVANVASTAISESTA RAKENTAMISESTA

Jos tarkastus- ja valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon suoritetuista toimista kunnalle aiheutuneet hallintokustannukset 150 €/tunti. Korotus voi kuitenkin olla enintään kaksinkertainen.

14.13 MAKSUN ALENTAMINEN RAKENTAMISLUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELYN VIIVÄSTYMISEN JOHDOSTA

Mikäli RakL 68 a §:n tarkoittama rakentamislupahakemuksen käsittelyn määräaika ylittyy muusta kuin hakijasta johtuvasta syystä, rakentamislupamaksua alennetaan 20 % kultakin täydeltä viivästyksen kuukaudelta. Maksun alentaminen koskee vain rakennusvalvontaviranomaisen määräämää rakentamislupamaksua, eikä alennusta myönnetä rakennuksen paikan merkitsemistä tai sijaintikatselmusta koskevista maksuista.

Lain tarkoittama määräaika on vähäisissä, tavanomaisissa ja vaativissa hankkeissa 3 kk sekä erittäin ja poikkeuksellisen vaativissa hankkeissa 6 kk. Hankkeen vaativuusluokka määräytyy suunnittelutehtävän vaativuuden mukaan. Hankkeen vaativuuden määrittelee viranomainen. Hankkeen vaativuuteen perustuva määräaika, hakemuksen käsittelyyn kulunut aika, asiakkaasta johtuvat viivästyksset sekä määräajan mahdollisen ylittymisen perusteella laskettu maksun alennusprosentti kirjataan rakentamislupapäätökseen.

Lain tarkoittamat määräajat ja maksujen mahdollinen alentamisvelvollisuus koskevat vain yksivaiheisia rakentamislupia, eli tilanteita, jossa sijoittamisen ja toteuttamisen edellytykset ratkaistaan samalla päätöksellä, tai jossa lupa voidaan ratkaista pelkästään toteuttamisen edellytysten perusteella. Määräajat ja maksujen mahdollinen alentamisvelvollisuus eivät siten koske esim. sijoittamislupahakemuksen (kun luvan hakija on pyytänyt kuntaa ratkaisemaan sijoittamisen edellytysten olemassaolon erillisellä päätöksellä), purkamislupahakemuksen tai maisematyölupahakemusten käsittelyä.

Mikäli rakentamislupahakemus saatetaan hakijan pyynnöstä samanaikaisesti viireille esim. samaa hanketta koskevan poikkeamislupamenettelyn tai yva-

menettelyn kanssa, voidaan rakentamisluvan käsittelylle asetettu määräaika ylittää ilman, että siitä aiheutuu velvollisuus maksun alentamiseen. Puuttuvat asiakirjat ovat luvan myöntämisen esteitä, ja se, ettei niitä ole toimitettu rakennusvalvontaviranomaiselle määräajan puitteissa, katsotaan hakijasta johtuvaksi syyksi.

Tätä taksan kohtaa sovelletaan niihin lupahakemuksiin, jotka ovat tulleet vireille 1.1.2026 alkaen.

14.14 MAKSUN ALENTAMINEN PUHTAAN SIIRTYMÄN SIOITTAMISLUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELYN VIIVÄSTYMISEN JOHDOSTA

Mikäli RakL 68 a §:n tarkoittama puhtaan siirtymän sijoittamislupahakemuksen käsittelyn määräaika (6 kk) ylittyy muusta kuin hakijasta johtuvasta syystä, alennetaan rakentamislupamaksua 20 % kultakin täydeltä viivästyksen kuukaudelta. Käsittelylle asetettu määräaika, hakemuksen käsittelyyn kulunut aika, asiakkaasta johtuvat viivästykset sekä määräajan mahdollisen ylittymisen perusteella laskettu maksun alennusprosentti kirjataan rakentamislupapäätökseen.

Tätä taksan kohtaa sovelletaan niihin lupahakemuksiin, jotka ovat tulleet vireille 1.1.2026 alkaen.

15 MUIDEN LAKIEN MUKAISISTA SUORITTEISTA PERITTÄVÄT MAKSUT

15.1 TELEKAAPELIN, TUKIASEMAN JA RADIOMASTON SIOITTAMISPÄÄTÖS

(Laki sähköisen viestinnän palveluista 917/2014, 233 §)

- maksu on **800 €/päätös/kiinteistö**, kuitenkin enintään **4 800 €**
- katselmus **300 €/katselmus** viranhaltijan suorittamana
- katselmus **450 €/katselmus** toimielimen suorittamana
- katselmusmaksut sisältävät 2 h työtä, ylittävältä osalta maksu **150 €/h**
- lisäksi mahdolliset kuulutuskustannukset todellisten kustannusten mukaan
- mikäli katselmuksen suorittaminen vaatii erityisjärjestelyjä, joista aiheutuu tavanomaista suuremmat kulut, peritään todellisia kuluja vastaava maksu

15.2 PÄÄTÖS KIIITEÄN LUMIAIDAN PYSTYTTÄMISESTÄ TIEALUEEN ULKOPUOLELLE ASUTULLA ALUEELLA ILMAN KIIITEISTÖN OMISTAJAN TAI HALTIJAN SUOSTUMUSTA

(Laki liikennejärjestelmästä ja maantiestä 23.6.2005/503, 51 §)

- maksu on **800 €/päätös/kiinteistö**, kuitenkin enintään **4000 €**
- katselmus **300 €/katselmus** viranhaltijan suorittamana
- katselmus **450 €/katselmus** toimielimen suorittamana
- katselmusmaksut sisältävät 2 h työtä, ylittävältä osalta maksu **150 €/h**
- lisäksi mahdolliset kuulutuskustannukset todellisten kustannusten mukaan

- mikäli katselmuksen suorittaminen vaatii erityisjärjestelyjä, joista aiheutuu tavanomaista suuremmat kulut, peritään todellisia kuluja vastaava maksu

15.3 LUPA RAKENNUKSEN, RAKENNELMAN TAI KASVILLISUUDEN POISTAMISESTA

(Laki yksityisteistä 21.4.2023/755, 5.3 §, 18 §)

- maksu on **800 €/päätos/kiinteistö**, kuitenkin enintään **4 000 €**
- katselmus **300 €/katselmus** viranhaltijan suorittamana
- katselmus **450 €/katselmus** toimielimen suorittamana
- katselmusmaksut sisältävät 2 h työtä, ylittävältä osalta maksu **150 €/h**
- lisäksi mahdolliset kuulutuskustannukset todellisten kustannusten mukaan
- mikäli katselmuksen suorittaminen vaatii erityisjärjestelyjä, joista aiheutuu tavanomaista suuremmat kulut, peritään todellisia kuluja vastaava maksu

16 MAKSUJEN HYVÄKSYM- NEN JA VOIMAANTULO

Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaoston on xx.xx.xxxx § x hyväksynyt nämä maksuperusteet.

Tämä taksaa tulee voimaan 1.3.2026

Tällä taksalla kumotaan 19.12.2024 hyväksytty ja 1.1.2025 voimaan tullut taksaa. Maksu määräytyy niiden maksuperusteiden mukaan, jotka ovat voimassa lupahakemuksen jättämispäivänä tai viranomaistehtävän suorittamishetkellä.